

Klima, natur og energis møde den 14. maj 2024

Mødelokale F1 kl. 08.00

Referat

39 - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

40 - Beslutning om ekspropriation ved Hyllingeriis i forbindelse med kystbeskyttelsesprojekt

Resume

Der skal træffes endelig beslutning om ekspropriation i forbindelse med etablering af kystbeskyttelse i Hyllingeriis. Beslutningen træffes efter afholdelse af åstedsforretning samt høring af protokoller og erstatningsforslag hos grundejerne.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima, natur og energi over for Økonomiudvalget og Byrådet anbefaler, at:

1. Beslutte at ekspropriere rettigheder til etablering og sikring af kystbeskyttelses anlæg angivet på ekspropriationsplanen (bilag 1) i medfør af kystbeskyttelseslovens § 6, stk. 1
2. Beslutte at ekspropriere rettigheder til sikring af eksisterende spildevandsledning i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 58.

Beslutning

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kystbeskyttelse ved Hyllingeriis

Byrådet besluttede 25. oktober 2023 at give tilladelse til et kommunalt fællesprojekt om kystbeskyttelse for sommerhusområdet Hyllingeriis, nordøst for Skibby. Projektet omfatter blandt andet etablering af jorddige, spunsvæg, grøfter og pumpebrønde på private arealer. Anlæggene skal beskytte 182 sommerhuse og byggegrunde mod oversvømmelse. For at sikre råderetten over de arealer, der er nødvendige for realisering af projektet, besluttede Byrådet den 27. april 2022 at igangsætte en ekspropriationsproces efter kystbeskyttelseslovens § 6 for de berørte 15 ejendomme, hvor anlæggene placeres. Arealerne er angivet på ekspropriationsplanen (bilag 1). Byrådet udpegede samtidig byrådsmedlem Søren Weimann (B) til at deltage i åstedsforretning, hvor grundejerne blev præsenteret for ekspropriationsindgrebene på deres ejendomme.

Åstedsforretning og erstatningsforslag

Den 14. december 2023 blev der afholdt åstedsforretning i Hyllingeriis. Her gennemgik Søren Weimann, administrationen og to landinspektører sammen med grundejerne, hvilken betydning projektet og ekspropriationen vil få for hver enkelt ejendom. Ejendommene får tinglyst en servitut om den del af kystbeskyttelsesanlægget der etableres på deres grund og de restriktioner det medfører. Det pågældende areal fragår ikke ejendommene (se servituten i bilag 2). Yderligere får de tinglyst en servitut om anvendelse af midlertidigt arbejdsareal på deres grund (se servituten i bilag 3). Drøftelserne fra åstedsforretningen blev nedskrevet i ekspropriationsprotokollen. Protokol og erstatningsforslag blev efterfølgende sendt i 4 ugers høring hos de berørte ejere, med mulighed for godkendelse, afvisning eller yderligere bemærkninger.

Bilag 4 indeholder en samlet oversigt over de forslåede erstatningsstørrelser, samt oplysninger om hvorvidt de er godkendt af ejerne. Erstatningernes størrelse er anbefalet af de rådgivende landinspektører under hensyntagen til praksis fra projekter i andre kommuner. I forslagene gives der ikke erstatning for placering af kystbeskyttelsesanlæg på sommerhusgrunde, hvilket er i tråd med gældende praksis i henhold til vejlovens § 103. stk. 2 er, om fradrag for fordele.

Administrationen har vurderet, at ejendommens fordel ved at blive beskyttet mod oversvømmelser er større end den ulempe servituten om anlægget medfører. Erstatningerne omfatter derfor primært permanent tab af beplantning, terrasse eller lignende, samt tab af indtægt fra landbrugsareal. Der kan forekomme yderligere erstatning, end den på forhånd aftalte, som

følge af selve anlægsarbejdet. Dette er ikke omfattet af ovenstående erstatningsforslag. Det er normal praksis at erstatning herfor først opgøres når anlægsarbejderne er afsluttet, og de anvendte arealer er tilbageleveret til grundejerne.

Hovedpointerne fra åstedsforretningen, indsigelser og høringssvar er samlet i en hvidbog, vedlagt i bilag 5. Her fremgår også administrationens bemærkninger og evt. beslutninger. 10 af de 15 ejendomme har godkendt protokol og erstatningsforslag, 2 var ikke tilfredse med deres erstatningsforslag og 3 svarede ikke tilbage. Kommunen er forpligtet til at videresende de sager, hvor ejere ikke har godkendt den tilbudte erstatning, til afgørelse hos Taksationskommissionen. Den manglende godkendelse af erstatningsforslag skyldes at nogle grundejere forventer at deres ejendomsværdi forringes mere end beskyttelsen gavner, på grund af indbliksgener, tab af herlighedsværdi mm.

De ejere der endnu ikke har svaret, vil få yderligere fire ugers høring med mulighed for godkendelse i forbindelse med udsendelse af endelig ekspropriationsbeslutning, herefter vil de evt. også blive videresendt til Taksationskommissionen.

Udgifterne til ekspropriationsproces og selve erstatningssummerne indgår som en del af projektets samlede omkostninger og afholdes af Hyllingeriis Kystbeskyttelseslag efter den godkendte bidragsfordeling.

Lovgrundlag og klagemuligheder

Ekspropriation til kystbeskyttelsesprojekter sker med hjemmel i kystbeskyttelseslovens § 6, stk. 1. Processen sker efter vejlovens §§ 98-102, hvor kommunalbestyrelsen indtræder som rettighedshaver. Afgørelsen om ekspropriation kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. kystbeskyttelseslovens § 18, stk. 1. Når ekspropriationsbeslutningen er truffet og meddelt, kan kommunen igangsætte anlægsarbejdet af kystbeskyttelsen på de eksproprierede arealer.

Dette gælder også for de ejendomme, hvor der ikke er enighed om erstatningens størrelse, og kommunen har sendt spørgsmålet om erstatning videre til Taksationskommissionen. Ejeren eller kommunen kan få erstatningsspørgsmålet vurderet af Overtaksationskommissionen, hvis en af parterne ikke kan acceptere Taksationskommissionens kendelse.

Sikring af spildevandsledning ved servitut

På åstedsforretningen oplyste NOVAFOS (som grundejer af lb.nr. 2), at de ifm. forberedelse til åstedsforretningen er blevet opmærksomme på, at den eksisterende spildevandsledning fra 1973, der fører rensset spildevand fra rensningsanlægget til Roskilde Fjord, over ejendommen lb.nr. 1,

aldrig er blevet sikret ved servitut. NOVAFOS anmodede derfor Frederikssund Kommune om at medvirke til at sikre spildevandsledningen ved pålæg af sædvanlig beskyttelsesservitut for spildevandsledninger. Da spildevandsledningen med tilhørende deklarationsareal (2 m på hver side af ledningen) i sin helhed er beliggende i det afskårede areal af lb.nr. 1 mellem det kommende dige og ejendommens skel mod syd, har administrationen vurderet, at det er hensigtsmæssigt at sikre den eksisterende spildevandsledning i forbindelse med ekspropriationsbeslutningen om kystbeskyttelses anlægget. Se servitut om sikring af spildevandsledningen i bilag 6. Ekspropriationsbeslutning om sikring af spildevandsledningen skal træffes i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 58. Novafos afholder alle udgifter til sikring af spildevandsledningen, og servitutterne tinglyses separat.

Inddragelse

Den 14. december 2023 blev der afholdt åstedforretning hvor grundejerne havde mulighed for at fremføre bemærkninger mv. Fra den 19. januar - 16. februar 2024 havde grundejerne mulighed for at komme med indsigelser eller bemærkninger til den udarbejdede protokol og erstatningsforslag. Efterfølgende har der været yderligere dialog og justering af forslag med de grundejere der ikke var tilfredse.

Økonomi

Nærværende sag har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

- [Hyllingeriis Ekspropriationsplan](#)
- [Servitut vedr. kystbeskyttelses anlæg \(fjorddige\) - arealfortegnelse anmærkning A](#)
- [Bestemmelse om ret til anvendelse af midlertidigt arbejdsareal - arealfortegnelse anmærkning B](#)
- [Erstatningsoversigt ekspropriation](#)
- [Hvidbog ekspropriation dagsorden punkt 9.april](#)
- [Deklaration om spildevands anlæg - anmærkning C](#)

41 _ [Beslutning om fredningsforslag for Sønderby bakker og enge](#)

Resume

Danmarks Naturfredningsforening ønsker at rejse fredningsforslag for Sønderby bakker og enge og har spurgt om Frederikssund Kommune ønsker at være medrejsere af fredningsforslaget.

Formålet med fredningen vil være at beskytte og udvikle naturværdierne i de værdifulde natur ud til Roskilde Fjord ved at give kommunen nogle plejemuligheder for at beskytte naturværdierne i området.

Indstilling

Administrationen indstiller til Klima, natur og energi, at:

1. Beslutte, om Kommunen skal rejse fredningsforslag til fredning af Sønderby bakker og enge i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening.

Beslutning

Udsat.

Sagsfremstilling

Fredningsforslagets indhold

Danmarks Naturfredningsforening ønsker at rejse fredningsforslag og har spurgt om Frederikssund Kommune ønsker at være medrejsere af fredningsforslaget. Danmarks Naturfredningsforening vil, uanset Kommunens tilkendegivelse, rejse fredningssagen.

Formålet med fredningen vil være at beskytte og udvikle naturværdierne i de værdifulde strandenge og overdrev ud til Roskilde Fjord gennem sikring af den biologiske mangfoldighed og levevilkårene for et rigt dyre- og planteliv, medvirke til at gunstig bevaringsstatus af arter og naturtyper, som natura 2000 habitatområde nr. 120 for Roskilde Fjord er udpeget for og natura 2000 fuglebeskyttelsesområde nr. 105 for Roskilde Fjord, Kattinge Vig og Kattinge Sø er udpeget for.

Fredningen vil supplere de eksisterende beskyttelser og sikre, at kommunen kan gennemføre naturpleje til gavn for de lyskrævende arter. Samtidig beskytter fredningen mod byggeri og tekniske anlæg.

Fredningsgrænsen ligger ikke helt fast endnu, men der lægges op til at grænsen følger Natura 2000 og §3 afgrænsningen langs den vestlige, sydlige og østlige del af Bredvig op mod Østskov. Den nye fredning vil dermed forbinde de to eksisterende fredninger af Selsø Sø med omgivelser og Selsø-Lindholm Gods.

Fredningsområdet er vist i de vedlagte bilag. Bilag 1 er et topografisk kort over fredningsområdet med signaturforklaring og bilag 2 er et matrikelkort med fredningsafgrænsning. Den foreløbige afgrænsning er vist med rød på begge kortbilag.

Mandag den 15. april 2024 afholdt Danmarks Naturfredningsforening dialogmøde, hvor administrationen deltog. Under dialogmødet var lodsejerne og de grønne organisationer overvejende positive stemte for fredningsforslaget.

Kommunens muligheder som medrejsere af fredningsforslaget

Kommunen kan vælge at være medrejsere i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening. Vi kan også vælge at takke nej til at være medrejsere.

Hvis Kommunen vælger at rejse fredningsforslaget i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening, vil kommunen få medindflydelse på indholdet af fredningsforslaget. Danmarks Naturfredningsforening kan være tovholder og projektleder på forslaget, men Frederikssund Kommune har mulighed også mulighed for at være en større eller mindre del af projektet. Det er op til kommunen at beslutte, hvor stor en rolle kommunen skal have i arbejdet med fredningsforslaget. Kommunens rolle kan også være symbolsk, hvor kommunen alene støtter op om fredningen ved en underskrift og en politisk tilkendegivelse.

Danmarks Naturfredningsforening vil, uanset Kommunens tilkendegivelse, rejse fredningssagen. Hvis kommunen vælger at takke nej til at være medrejsere, vil vi dermed ikke have indflydelse på indholdet af fredningsforslaget.

Erstatning

Økonomisk har det ingen betydning, om kommunen vælger at være medrejsere til fredningsforslaget eller ej, i forhold til at betale de berørte lodsejere erstatning. Kommunens andel i erstatning til lodsejerne er 25% og Statens andel er 75% af den samlede erstatning.

Spørgsmålet om erstatning afhænger af, hvor restriktive bestemmelser fredningsforslaget vil indeholde. Områder, der i forvejen er underlagt restriktioner, som f.eks. §3 beskyttede naturtyper og Natura 2000-områder, vil ikke få tilkendt erstatning, mens landbrugsjord vil få tilkendt erstatning alt efter hvilke begrænsninger ejendommen vil blive underlagt.

Inddragelse

Der har været dialogmøde med de berørte lodsejere mandag den 15. april 2024, hvor fredningsforslaget blev præsenteret af Danmarks Naturfredningsforening.

Økonomi

Nærværende sag har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

- [Bilag 1 - topografisk kort](#)
- [Bilag 2 - matrikelkort](#)

42 - Beslutning om høring af projektforslag for fjernvarme til Skibby

Resume

Skibby Fjernvarme a.m.b.a. har anmodet om at få godkendt et varmeprojekt for fjernvarme til Skibby. Byrådet skal med denne sag beslutte, om projektforslaget skal godkendes til høring hos berørte parter, samt at der ses bort fra fossile brændsler (naturgas) som relevant alternativt scenarie i de økonomiske beregninger. Endelig vedtagelse af projektforslaget sker efterfølgende i Klima, natur og energi.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima, natur og energi over for Økonomiudvalget og Byrådet anbefaler, at:

1. Godkende at der i projektforslaget ses bort fra fossile brændsler (naturgas) som relevant alternativt scenarie i de økonomiske beregninger.
2. Godkende projektforslaget for fjernvarme til Skibby til høring hos berørte parter.

Beslutning

Anbefales.

Sagsfremstilling

En borgergruppe i Skibby er gået sammen for at etablere Skibby fjernvarme a.m.b.a. med det formål at få fjernvarme til Skibby. Skibby er i dag udlagt til naturgasforsyning. Naturgas til opvarmning i private boliger forventes udfaset fra 2035. Omlægningen af varmeforsyningen i Skibby til fjernvarme er i overensstemmelse med Frederikssund Kommunes Strategiske energi- og Varmeplan 2022.

Projektforslaget omfatter etablering af en energicentral til varmeproduktion og ledningsnet til distribution af fjernvarmen.

Projektforslaget forudsætter en tilslutning på ca. 70% af det samlede varmebehov i Skibby. Projektforslagets realisering afhænger således af, at der opnås en tilslutning på ca. 70%.

Energicentral og varmeproduktion

Energicentralen består af en 3,9 MW luft-til-vand varmepumpe, en 9,0 MW elkedel, en 3.400 m³ akkumuleringstank samt en 4 MW gaskedel til nødlast. Varmepumpen og elkedlen placeres i en bygning med en højde på ca. 7,5 meter. Akkumuleringstanken ønskes opført i en højde på ca. 15 meter. Energicentralen omfatter dertil en luftgård til varmepumpen. Administrationen skønner, at energicentralen vil få behov for en grund på ca. 3.000 kvm.

Der er i projektforslaget regnet på en placering af energicentralen på Bronzeager 8, 4050 Skibby. Bronzeager 8 er kommuneplanlagt til erhvervsområde og skal overføres til byzone med lokalplan. Placering af energicentralen på dette sted kræver udarbejdelse af kommuneplantillæg, lokalplan og spildevandstillæg. Arealet er ikke spildevandsplanlagt.

Frederikssund Kommune ejer Bronzeager 8. Der skal derfor også ske salg af kommunalt areal før energicentralen kan etableres. Ansvar for salg af kommunale arealer i Frederikssund Kommune er placeret under økonomiudvalget. Beslutning om salg af areal vil blive forelagt økonomiudvalget med en separat politisk sag. Området er ikke byggemodnet.

Forbrugerpriser

Der er i projektforslaget regnet på små, mellemstore og store brugere, afhængigt af boligstørrelsen.

De brugerøkonomiske beregninger viser en økonomisk fordel for alle brugergrupper sammenlignet med individuelle luft-til-vand varmepumper. Sammenlignet med individuelle varmepumper vil brugerne kunne spare mellem 2.376 og 19.652 kr. i årlige omkostninger ved at vælge fjernvarme. I de brugerøkonomiske beregninger er der ikke indregnet tilskudsmuligheder. Den endelige prisstruktur fastsættes af Skibby fjernvarme a.m.b.a.

Ved endelig godkendelse af varmeprojektet vil forsyningsområderne blive indberettet i det nationale planregister. Denne indberetning betyder, at boligejere indenfor forsyningsområderne ikke kan få tilskud til individuelle varmepumper fra varmepumpepuljen.

Selskabsøkonomi

Den samlede investering er opgjort til ca. 220 mio. kr. Fjernvarme er omfattet af hvile-i-sig-selv princippet, og forsyningsselskabet skal dermed føre evt. overskud tilbage til brugerne. Den selskabsøkonomiske beregning viser et overskud på ca. 47.000 kr. pr. år. Sker der en større tilslutning end de 70%, vil det selskabsøkonomiske overskud øges og gøre det muligt at nedjustere varmeprisen.

I den selskabsøkonomiske beregning er indregnet, at Skibby Fjernvarme a.m.b.a. forventer at modtage betaling for at stille den nye elkedel til rådighed for regulering af elmarkedet, kaldet regulerkraftmarkedet. Regulerkraftmarkedets udvikling i fremtiden er usikker.

Selskabsøkonomien afhænger også af, at projektet opnår kommunekredit og i den forbindelse den fastsatte rente og garantiprovision. Der er indregnet en kommunekreditrente på 3,48% samt en garantiprovision på 0,5%. De endelige beslutninger vedrørende garanti og provision træffes af Økonomiudvalget/Byrådet. Dette sker ved en efterfølgende politisk sag.

Hvis selskabsøkonomien bliver dyrere end beregnet i projektforslaget, vil det være forbrugerne, der skal dække udgifterne gennem større forbrugerbidrag. Da der ikke kan fastsættes tilslutningspligt, kan forbrugerne opsige fjernvarmen, hvis den bliver for dyr.

Positiv samfundsøkonomisk fordel på 77,8 mio. kr.

Den samfundsøkonomiske beregning viser, at fjernvarmeforsyningen er fordelagtigt ift. det alternative scenarie, individuelle varmepumper. Den samfundsøkonomiske fordel ved projektforslaget ift. det alternative scenarie er beregnet til 77,8 mio. kr. over en 20-årig periode.

Der er udført flere følsomhedsberegninger på samfundsøkonomien. Følsomhedsberegningerne viser, at samfundsøkonomien er robust og vil være positiv, selvom der ændres på forudsætningerne i den samfundsøkonomiske beregning.

Videre proces og forudsætninger for realisering

Første skridt er at få godkendt et varmemprojekt. Når Skibby fjernvarme a.m.b.a. har et godkendt varmemprojekt, har de mulighed for at indsamle bindende tilmeldinger fra borgerne. Efter godkendelsen af varmemprojektet skal Skibby fjernvarme a.m.b.a. lave et offentligt udbud for etableringen af projektet.

Som det er beskrevet ovenfor kræver realisering af varmemprojektet på Bronzeager 8 beslutning om kommunegaranti, grundsalg til energicentralen, udarbejdelse af lokalplan, kommuneplantillæg, spildevandstillæg, afgørelse om VVM-pligt og byggemodning. Under forudsætning af at projektet placeres i det sydvestlige hjørne af bronzeager 8 og der alene byggemodnes til varmemprojektet skønnes byggemodningen at kunne gennemføres for i størrelsesordenen 1,6 mio. kr.

Fjernvarme i naturgasbyer

Siden 2022 har det været en nationalpolitisk målsætning at få gassen ud af bygningsopvarmningen i de danske husstande. Der har derfor været fokus på at omlægge de mindre naturgasbyer (som fx Skibby) til enten fjernvarme eller individuel forsyning.

De nyligt igangsatte fjernvarmeprojekter i de mindre naturgasbyer, typisk drevet af varmepumper, er ikke afsluttet eller fuldt implementeret endnu og der er derfor ikke nye erfaringer med etablering fjernvarmenet i naturgasbyer.

Projektforslag og kort over forsyningsområdet er vedlagt som bilag.

Inddragelse

Projekter for kollektiv varmeforsyning sendes i høring til berørte parter.

Kommunens godkendelse af et projekt for varmeforsyning er en forudsætning for, at borgerne i projektets forsyningsområder kan få tilbudt forsyning med fjernvarme. Der kan ikke pålægges tilslutningspligt i nye fjernvarmeområder. Borgere, som får tilbudt fjernvarme kan frit vælge, om de ønsker at koble sig på fjernvarmen.

Økonomi

Hvis projektforslaget godkendes, vil det medføre bruttoanlægsudgifter på 1,6 mio. kr. til byggemodningsomkostninger af det nye erhvervsområde i Skibby, og dermed presse anlægsrammen i det år projektet realiseres. Derudover kan der forventes indtægter i form af salg af erhvervsjord.

Bilag

- [Projektforslag for konvertering til fjernvarme i Skibby.pdf](#)
- [Oversigtskort over forsyningsområde og ledningstracé](#)

[43 - Beslutning om budgetopfølgning pr. 31. marts 2024](#)

Resume

I nærværende sag gives en prognose på det forventede forbrug i 2024 sammenholdt med korrigeret budget samt afledte forslag til tillægsbevillinger. Endvidere forelægges opfølgning på budgetaftalen 2024-2027.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima, natur og energi over for Økonomiudvalget og Byrådet anbefaler, at:

1. Der gives tillægsbevilling svarende til et mindreforbrug på 2,9 mio. kr. i 2024 på bruttoanlægsudgifterne, hvoraf der overføres 2,4 mio. kr. til 2025 og 0,5 mio. kr. til 2026.
2. Budgetopfølgningen tages til efterretning.

Beslutning

Anbefales.

Sagsfremstilling

Drift

Budgetopfølgningen pr. 31/3-24 giver samlet set ikke anledning til ændring i det forventede forbrug i 2024 på driften for Klima, natur og energi.

I bilag 1 udspecificeres budgetopfølgningen nærmere.

Anlæg

Budgetopfølgningen giver anledning til et forventet mindreforbrug i 2024 på 2,9 mio. kr. på bruttoanlægsudgifterne for anlægsprojekterne under Klima, natur og energi, hvoraf der overføres 2,4 mio. kr. til 2025 og 0,5 mio. kr. til 2026

Mindreudgiften dækker over følgende:

- Mindreforbrug på 2,3 mio. kr. vedrørende Kystbeskyttelse, som overføres til 2025
- Mindreforbrug på 0,6 mio. kr. vedrørende Life Act, som overføres til 2025 og 2026

Af vedlagte bilag 2 udspecificeres de enkelte anlæg under Klima, natur og energi nærmere

Opfølgning på budgetaftale 2024-2027

Af vedhæftede bilag 3 fremgår en status på implementeringen af initiativerne i budget 2024-2027.

I bilaget indgår en opfølgning på fire politiske vedtagne initiativer i forbindelse med budget 2024-2027, hvoraf et er implementeret (grøn) på nuværende tidspunkt og tre initiativer delvist implementeret (gul).

Den fortsatte proces hen i mod en implementering er beskrevet under kolonnen "Statustekst - 31. marts", hvor det bl.a. fremgår, hvorvidt der afventes politisk stillingtagen, nærmere faglig analyse eller andre processuelle udeståender.

I vedlagte bilag 3 udspecificeres opfølgning på budget 2024-2027 nærmere.

Inddragelse

Inddragelse er ikke vurderet relevant.

Økonomi

Drift

Budgetopfølgningen pr. 31/3-24 giver anledning ikke til anledning til tillægsbevillinger.

Anlæg

Budgetopfølgningen giver anledning til mindreforbrug på de skattefinansierede bruttoanlægsudgifter på 2,9 mio. kr. i 2024, hvoraf der overføres 2,4 mio. kr. til 2025 og 0,5 mio. kr. til 2026.

Bilag

- Bilag 1 Drift Budgetopfølgning KNE pr 31. marts 2024
- Bilag 2 Anlæg - budgetopfølgning 31-3-2024 (KNE)
- Bilag 3 Opfølgning på budgetaftale 2024 - 2027

44 - Drøftelse af budget 2025 - 2028

Resume

Byrådet har anmodet administrationen om at udarbejde forslag til budgetinitiativer, som kan indgå i det videre arbejde med budget 2025 – 2028. Endvidere er det besluttet, at fagudvalgene på deres møder i maj og juni præsenteres for en status på arbejdet.

Indstilling

Administrationen indstiller til Klima, natur og energi, at:

1. Foreløbige temaer, der arbejdes med i budgetprocessen 2025-2028, tages til efterretning.
2. Drøfte evt. forslag til yderligere temaer i arbejdet med budgetprocessen for 2025-2028.

Beslutning

Indstillingspunkt 1: Taget til efterretning.

Indstillingspunkt 2: Udvalget ønsker, at der udarbejdes en sag om etablering af naturstøttepunkt ved Hammergården, hvor udvalget tager stilling til, hvorvidt der skal indsendes et forslag til de kommende budgetforhandlinger.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede 28. februar 2024 tids- og procesplan for arbejdet med budget 2025 – 2028, som blandt andet indebærer, at:

- Administrationen udarbejder forslag til budgetinitiativer, således at der hvert år tilvejebringes midler i budgetarbejdet til finansiering af den demografiske vækst samt andre udefrakommende ændringer, herunder nye politiske tiltag, jf. den økonomiske politik for 2022 -2025

- I forhold til arbejdet med budgetinitiativerne vil effektiviseringer og reduktioner på serviceudgifterne være helt centrale. Der vil dog også være behov for at undersøge andre udgiftsposter – herunder bruttoanlægsudgifter, overførsler mv.
- En orientering om hvilke temaer, der arbejdes med i administrationen, vil indgå i fagudvalgenes drøftelser på møderne i maj og juni måned. Ligeledes vil de konkrete budgetinitiativer fremgå af budgetmappen inden sommerferien.

Status på arbejdet med budgetinitiativer

Til brug for ovennævnte er en status på samtlige temaer for de respektive udvalg vedlagt som arbejdsrapport, i den politiske budgetmappe (fagudvalg maj måned).

Bilag 1 vil efter den politiske behandling blive opdateret, hvorefter de konkrete beskrivelser vil blive udarbejdet, så de kan indgå i budgetmappen til Byrådets temamøde II om budget 2025-2028 den 26. juni.

Fortsat politisk proces

Der afholdes tre temamøder om budget 2024-2027 for det samlede Byråd henholdsvis 24. april, 26. juni samt 28. august.

- I fortsættelse af Byrådets første temamøde om budget 2025-2028 den 24. april afholdes de indledende politiske drøftelser i maj og juni måned.
- Økonomiudvalget behandler budgetforslag 2025-2028 den 28. august til Byrådets efterfølgende første behandling den 4. september.
- De politiske forhandlinger om budget 2025-2028 vil foregå den 20 - 24. september.
- Partiernes eventuelle ændringsforslag til budgettets 2. behandling skal fremsendes senest torsdag 26. september kl. 8.00.

Herudover foretager Økonomiudvalget 2. behandling af budgettet for så vidt angår eventuelle tekniske ændringsforslag 2. oktober. Byrådet 2. behandler - og vedtager - budgettet onsdag 9. oktober.

Inddragelse

Borgerinddragelse og inddragelse af MED-organisationen, råd og nævn m.m. i budgetprocessen:

1. Digital borgerinvolvering

På hjemmesiden vi.skaber.frederikssund.dk kan alle komme med deres input, som bliver videregivet til politikerne. Siden opdeles i følgende emner:

- Erhverv, kultur, unge og fritid
- Ældre og sundhed
- Byplanlægning, natur og den grønne omstilling
- Børn og undervisning

Der er åbent for ideer og forslag foreløbigt frem til den 28. august 2024.

2. Fagudvalgenes dialog med brugerbestyrelser, råd og nævn

En række af fagudvalgene har løbende dialog med bestyrelser, råd og nævn indenfor deres ansvarsområde - typisk i form af halvårslige eller årlige møder. De enkelte fagudvalg vil vurdere, hvordan de vil kunne invitere bestyrelser, råd og nævn med ind i en dialog om mulige temaer i budgetarbejdet, herunder omstillingsbidrag samt tiltag, der kan styrke kvalitet og bæredygtighed indenfor området.

3. Fysisk og/eller digital borgerdialog

Onsdag den 12. juni inviterer Frederikssund Kommune til borgerdialog om Budget 2025. På mødet kan man høre, hvordan et budget bliver til, og hvad det er for nogle rammer og vilkår, som Byrådet har, når der skal lægges budget for 2025 og overslagsårene. Man kan deltage digitalt eller fysisk til mødet.

4. Høringsprocessen

Den 5. september vil der blive afholdt endnu et borgermøde. Borgerne kan gå i dialog med Byrådets medlemmer om budget 2025-2028 samt udviklingstiltag og initiativer indenfor det enkelte område. Borgermødet har til formål at give mulighed for en drøftelse af det budgetforslag, der er sendt i høring. Ved siden af de skitserede initiativer sendes budgetforslaget i høring i perioden fra den 30. august - 16. september, hvor alle interesserede kan afgive høringssvar. Høringssvarene bliver som udgangspunkt offentliggjort på kommunens hjemmeside, ligesom de bliver gjort tilgængelige for Byrådets medlemmer. Ydermere kommunikeres der løbende omkring budgetarbejdet via nyheder og kommunens hjemmeside, f.eks. i forbindelse med høringsperiodens start, vedr. afholdelse af borgermødet m.m.

Hoved MED-udvalget kvalificerer de enkelte budgetinitiativer inden Byrådets temadrøftelse III (28. august). Budgetforslaget planlægges drøftet på møde mellem Hoved MED-udvalget og Økonomiudvalget i høringsperioden, som er planlagt i perioden 30. august - 16. september.

Økonomi

Der udarbejdes et katalog indeholdende budgetinitiativer med henblik på at sikre et tilstrækkeligt grundlag for omprioriteringer og fortsat konsolidering af kommunens økonomi.

Kataloget vil indgå i de videre politiske drøftelser frem imod Byrådets budgetvedtagelse 9. oktober.

45 - Drøftelse af potentialer og muligheder i nyt mobilitetskoncept

Resume

Byrådet blev på mødet den 24. april 2024 præsenteret for et nyt mobilitetskoncept, Rejsepunkt. Konceptet består af et antal fysiske "Rejsepunkter" rundt om i kommunen, hvorfra borgeren har adgang til forskellige mobilitetsløsninger, samt en "Rejsepunkt-app", der samler disse mobilitetsløsninger. Klima, natur og energi skal med denne sag drøfte potentialer og muligheder i at afprøve det nye mobilitetskoncept i Frederikssund Kommune.

Indstilling

Administrationen indstiller til Klima, natur og energi, at:

1. Drøfte potentialer og muligheder i at afprøve et nyt mobilitetskoncept i Frederikssund Kommune.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

På Byrådsmødet den 24. april 2024 præsenterede Henrik Isaksen fra Rejsepunkt A/S et nyt mobilitetskoncept, Rejsepunkt, som han ønsker at teste i bl.a. Frederikssund Kommune. Rejsepunkt består af et antal fysiske "Rejsepunkter" rundt om i kommunen, hvorfra borgeren har adgang til forskellige mobilitetsløsninger, samt en "Rejsepunkt-app", hvor borgerne kan tilgå disse mobilitetsløsninger. Præsentationen er vedlagt som bilag.

Klima, natur og energi skal med denne sag drøfte potentialer og muligheder i at afprøve konceptet i Frederikssund Kommune.

Kort beskrivelse af konceptet "Rejsepunkt"

Rejsepunkt er et mobilitetstilbud til borgere og virksomheder, som på en let og enkel måde, giver adgang til delebiler, delecykler, samkørsel og kollektiv transport. Konceptet er udtænkt af Henrik Isaksen fra Rejsepunkt A/S, som har inddraget en bred vifte af kompetencer til at udvikle konceptet og give det form.

Konceptet indeholder to hoveddele, dels en opsætning af fysiske "Rejsepunkter" på udvalgte trafikknudepunkter og stoppesteder i kommunen og dels en app, der viser afstanden til nærmeste Rejsepunkt samt de forskellige transportløsninger, der er til rådighed på den pågældende lokation. Denne app er stadig under udvikling. Hensigten er, at Rejsepunkt fungerer som et supplement til kollektiv trafik, de steder hvor der er langt til nærmest bus eller hvor bussen ikke kører så tit, samt gør det let og enkelt at nå frem til kommunens større trafikknudepunkter. Det er dermed også hensigten, at Rejsepunkt skal ses som en udvidelse af det samlede kollektive trafiktilbud til borgerne, som bidrager til at få flere til at vælge kollektiv trafik, når de skal fra A til B.

Visionen for holdet bag Rejsepunkt er, at konceptet skal udbredes i hele Danmark. Første skridt for Rejsepunkt A/S er at teste konceptet i tre innovationskommuner i en periode på 3 år med henblik på at indsamle erfaringer. Erfaringerne fra testperioden vil herefter danne grundlag for at vurdere, om der er potentiale for en mere permanent og landsdækkende udrulning. Rejsepunkt A/S ønsker Frederikssund Kommune som en af de tre testkommuner. Rejsepunkt A/S er desuden i dialog med Halsnæs og Holbæk kommune herom.

Andre aktører som Rejsepunkt A/S har involveret i processen indtil nu

Henrik Isaksen har forud for sin præsentation for Byrådet i april præsenteret sine ideer om Rejsepunkt for flere i både det administrative og politiske niveau i kommunen, samt for Frederikssund Erhverv. Derudover har han været i dialog om konceptet med aktører som Rejsekort & Rejseplan, DSB, Movia, elladestanderoperatører, samt private udbydere af mobilitetsløsninger bl.a. delecyclooperatøren Donkey Republic og delebilsudbyderen Green Mobility. I sidstnævnte virksomhed sidder Henrik Isaksen selv i bestyrelsen som formand. Rejsepunkt har desuden været præsenteret for transportminister Thomas Danielsen, transportordførere fra forskellige partier og sidst men ikke mindst Transportministeriets ekspertudvalg om kollektiv mobilitet i hele Danmark.

Rejsepunkt A/S foreløbige overvejelser om finansiering af projektet i testperioden

Rejsepunkt A/S har arbejdet på at finde en finansieringsmodel til at teste konceptet i Frederikssund Kommune og to andre kommuner. Rejsepunkt A/S planlægger at søge en pulje i Transportministeriet/Landdistriktsministeriet. Herudover overvejer Rejsepunkt at søge midler hos den europæiske investeringsbank. Målet er at opnå støtte nok til at dække de fulde udgifter til forsøg med Rejsepunkt i en testperiode på 3 år.

Administrationens vurdering af sagen

Klimaplan 2045 indeholder en række indsatser på mobilitetsområdet. Særligt indsats 2.26, "Mobilitet i landområder" har overlap med de elementer, som Rejsepunkt kan tilbyde.

Indsatsen omhandler en styrkelse af mobiliteten på landet, hvor nye tiltag indenfor mobilitet belyses, udvikles og afprøves. Det samme gælder indsats 2.9, "Fremme muligheden for at kombinere kollektiv trafik med andre transportformer", der skal give flere borgere nemmere adgang til S-togsnettet og de busser, der kører oftere og mere direkte.

De fysiske hubs i Rejsepunktskonceptet udvider busstoppestederne i de mindre byer med andre mobilitetstilbud i. Dermed kan test af Rejsepunkt bidrage til at understøtte kommunens arbejdet med indsats 2.27 "Opgradering af busholdepladser i landsbyer".

Det er usikkerhed om, hvorvidt der er et marked for delemobilitet, samkørsel mm. i kommunen, men administrationen vurderer, at det kunne være interessant deltage i en testcase som Rejsepunkt for at få løftet flere af de indsatser, som kommunen har i Klimaplan 2045.

Videre proces

Administrationen vil på baggrund af udvalgets drøftelse udarbejde et beslutningsoplæg med henblik på, at Rejsepunkt A/S får en tilbagemelding om, hvorvidt Frederikssund Kommune har interesse i at være test-kommune.

Såfremt sagen får dette udfald, vil næste skridt være, at der udarbejdes en mere formel og detaljeret samarbejdsaftale, hvor det også afklares, hvilke muligheder kommunen har i forhold til at være test-kommune. På nuværende tidspunkt er der en række begrænsninger i lovgivningen i forhold til f.eks. Taxiloven og Lov om Trafikselskaber for, hvad man som kommune kan indgå i. Derfor er det nødvendigt at få afklaret rammevilkår og påkrævet medarbejderressourcer, inden Frederikssund Kommune kan sige endeligt ja til et formelt samarbejde med Rejsepunkt A/S.

Inddragelse

Frederikssund Kommune har på nuværende tidspunkt ikke inddraget eksterne aktører, idet der ikke er truffet en formel politisk beslutning om, hvorvidt vi skal deltage i projektet eller ej. Inden endelig beslutning, vil der blive taget kontakt til Movia, for at få deres input og kommentarer til projektet.

Økonomi

Nærværende sag har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

46 . Drøftelse om "Frisættelse gennem tillid og regelforenkling" – arbejdet i det lokalpolitiske spor

Resume

Byrådet vedtog på mødet 25. oktober 2023 en plan for arbejdet med "Frisættelse gennem tillid og regelforenkling". Arbejdet forløber i 2024 og 2025 og er organiseret i tre spor.

Denne sag er en opfølgning på udvalgets første drøftelse af arbejdet i det lokalpolitiske spor på udvalgsrådet d. 9. april 2024, pkt. 32. (Vedlagt som bilag)

Indstilling

Administrationen indstiller til Klima, natur og energi, at:

1. Administrationens forslag til frisættelse gennem tillid og regelforenkling drøftes.
2. Administrationens forslag til udvalgets mål for arbejdet i det lokalpolitiske spor drøftes.

Beslutning

Drøftet. Udvalget ønsker, at der tænkes i frisættelse generelt i kommende udvalgssager.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog på mødet 25. oktober 2023 en plan for arbejdet med "Frisættelse gennem tillid og regelforenkling".

Byrådet besluttede, at arbejdet forløber i følgende 3 spor:

1. Det organisatoriske spor

2. Det lokalpolitiske spor

3. Det nationale spor

Klima, natur og energi drøftede på møde d. 9. april 2024, sag 32, arbejdet i det lokalpolitiske spor. Sag 32 er vedlagt som bilag. Udvalget efterlyste i den forbindelse, at der blev afholdt en workshop i udvalget om emnet.

Administrationen anbefaler, at der ikke afholdes en workshop i udvalget, da administrationen på det foreliggende grundlag ikke kan anvise en række forslag under Klima, natur og energis område, der kan frisættes gennem tillid og regelforenkling. På det tekniske område forefindes allerede en delegationsplan, der er et godt skridt i retning af en større delegering og beslutningskompetence til administrationen.

Politikker og strategier inden for udvalgets område, som kan forenkles:

Indenfor Klima, natur og energis område anbefales ikke en forenkling i forhold til udvalgets politikker og strategier samt opfølgning heraf.

Initiativer der sigter på opfølgning og kontrol, der kan afskaffes eller tilrettelægges på en anden og mere hensigtsmæssig måde:

Energipulje - Her besluttet igangsættelse af udvalget. (selvom pengene er frigivet). Der orienteres om sidste års resultater. Administrationen anbefaler, at det aftales, hvordan der skal rapporteres og at dette sker i forbindelse med den samlede rapportering af klimaindsatserne. Forslag til rapportering kunne f.eks. være, hvor meget CO₂, der er sparet fra år til år.

Fagområdets inspiration til et muligt mål for udvalgets arbejde med frisættelse gennem tillid og regelforenkling i det lokalpolitiske spor:

Administrationen anbefaler, at der formuleres et lokalpolitisk spor om varmforsyning. Sager behandles i dag i Byrådet inden høring. Klima, natur og energi kunne blive beslutningsorgan på alle sager.

Videre proces:

Afhængig af udfaldet af udvalgets drøftelse, vil sagen blive fulgt op ad en beslutningssag til juni. På baggrund af fagudvalgenes beslutninger vil der blive udarbejdet en samlet orienteringssag til Byrådet.

Inddragelse

MED-organisationen er løbende involveret i arbejdet. På nuværende tidspunkt er yderligere inddragelse ikke fundet relevant i forhold til det lokalpolitiske spor, men det vil senere i processen være relevant med bred inddragelse omkring arbejdet med at opfylde udvalgenes mål.

Økonomi

Nærværende sag har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

- Bilag_Notat frisættelse gennem tillid og regelforenkling
- Dagsordenspunkt Drøftelse om "Frisættelse gennem tillid og regelforenkling" – arbejdet i det lokalpolitiske spor behandlet på mødet 9. april 2024 kl. 0800 (Mødelokale F1) i Klima, natur og ener.docx

47 . Meddelelser

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

- Sagsliste til Klima, natur og energi 2024

48 . Underskrifter

Beslutning

-

Sagsfremstilling

Dette punkt erstatter det fysiske underskriftark.

Når der trykkes "Godkendt" svarer det til, at underskriftarket er underskrevet